

MART 2020

KORONA VİRÜS (COVID-19)

Salgınlar kadınları
nasıl etkiliyor?

Neler yapabilirsin?

Uçan Süpürge Kadın İletişim ve
Araştırma Derneği

SALGINLAR KADINLARI NASIL ETKİLİYOR:

Kaynak: UN Women

BİR ÖRNEK "EBOLA"

2014'de, Batı Afrika'daki Ebola salgını Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından uluslararası bir halk sağlığı acil durumu olarak ilan edildi. Kadınlar bu salgın hastalıktan etkilenenler arasında ön saflarda yer alıyor ve kadın hemşireler virüsten ölen sağlık personelinin çoğunluğunu temsil ediyordu. O dönem Liberya yetkilileri, Ebola ölümlerinin yüzde 75'inin kadın olduğunu tahmin ederken; Sierra Leone'deki Birleşmiş Milletler kaynakları ölen kadınların oranının yaklaşık yüzde 59'a tekabül ettiğini bildirdi. Ebola vücut sıvıları yoluyla yayıldığından,

toplumda birinci basamak sağlık hizmeti sağlayıcıları ve tıp uzmanları olarak kadınlar virüse yakalanma riski altındadır. Ayrıca Ebola'nın yayılma hattı olan bölgede, ölen kadınlar için gerçekleşen bazı geleneksel uygulamalar ve ritüeller de risk oluşturabilir ve virüsün yayılmasını virüsün taşıyıcısı olan beden ortadan kalksa bile artırabilir.

**Kadınlar
salgınlardan
etkilenen gruplar
içinde ön sıralarda
yer alıyor.**

SALGINLAR KADINLARI NASIL ETKİLİYOR:

Kaynak: UN Women

BİR ÖRNEK "EBOLA"

Bu gibi kadınların risk altında olduğuna dair öne çıkan bulgulara rağmen, hükümetler tarafından doğrudan kadınları ve kız çocukları korumayı hedefleyen-yardım ve iletişim planı gibi- bir yaklaşım uygulanmamıştır. Herhangi bir Ebola sonrası aktivite süreci kadınların ihtiyaçlarını gözetmeli; bu ihtiyaçları karşılamalı ve toplumun öne çıkanları ve politika belirleyiciler süreci kadınların özel ihtiyaçlarını gözetecek şekilde kurgulanmalıdır. Liberya'daki Dünya Sağlık Örgütü sözcüsü Maricel Seeger'e göre, kadınların "toplumlarındaki bilgi taşıyıcısı" olarak önemli rol oynadıkları göz önünde bulundurulmalı ve virüsün yayılmasına karşı koymak için bilgi ile donatılmış olmaları hayati önem taşıyor. Uluslararası kuruluşlar, hükümetler ve diğer paydaşlar, farkındalığın artırılmasında, bilgi paylaşımında ve nitelikli bakım gibi aciliyetli noktalara erişimde kadınların kilit bir noktada durduğunu görmeli; kadınların merkezde olduğuna dair bir kanaat geliştirmelidir. Ebola'nın sosyal hayatı kısıtladığı ve risk ölçeğinin yüksek olduğu noktalarda, kadınları beslenme, gıda yönetimi, depolama ve planlama gibi konularda duyarlı hale getirmek; Ebola sonrası ekonomik toparlanmayı desteklemek için kadınları yeni istihdam alanlarına getirmek; kriz sırasında ve sonrasında kadınlar arasındaki iletişimi güçlendirmek birer öncül olarak ele alınmıştır. O dönem bir örnek olan Sierra Leone'nin başkanı Dr. Alie Kabba, kendi toplumundaki krizin hızla yönetilmesi ve risk gruplarının en az etkilenmesi için süreçte kadınların ve kız çocukların daha etkin olması gerektiğini benimsemişti. Çünkü, kadınların liderliğinde bir sosyal değişimin benimsenmesi bu gibi salgınların kontrol altına alınması için kritik bir öneme sahip.

CORONA VİRÜSÜ (COVID-19) İÇİN 14 ADIMDA NELER YAPABİLİRSİN?

Kaynak: T.C. Sağlık Bakanlığı

Ellerinizi sık sık su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca ovarak yıkayın.

Öksürme veya hapşırma sırasında ağız ve burnu tek kullanımlık mendille kapatın; mendil yoksa dirseğin iç kısmını kullanın.

Soğuk algınlığı belirtileri gösteren kişilerle aranıza en az 3-4 adım mesafe koyun.

Yurt dışı seyahatlerinizi iptal edin ya da erteleyin.

Bulduğunuz ortamları sık sık havalandırın.

Kapı kolları, lavabolar gibi sık kullandığınız yüzeyleri su ve deterjanla her gün temizleyin.

Kıyafetlerinizi 60-90°C'de normal deterjanla yıkayın.

Tokalaşma, sarılma gibi yakın temaslardan kaçının.

Ateş, öksürük, nefes darlığı gibi şikayetleriniz varsa, maske takarak bir sağlık kuruluşuna başvurun.

Soğuk algınlığı belirtileriniz varsa yaşlılar ve kronik hastalarla temas etmeyin, maske takmadan dışarı çıkmayın.

Ellerinizi gözlerinize, ağızınıza ve burnunuza dokunmayın.

Hiçbir kişisel eşyanızı (havlu gibi gündelik eşyaları) ortak kullanmayın.

Yurt dışından dönüşte ilk 14 günü evinizde geçirin.

Bol sıvı tüketin, dengeli beslenin, uyku düzeninize dikkat edin.